T092 ATĐ 4 (51) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q99-Trí Uẩn-Luận về Ngũ Chủng

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 99 859

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA QUYEÅN 99

LUAÄN VEÀ NGUÕ CHUÛNG (Phaàn 3)

Nhö trong kinh noùi: Ñöùc Phaät baûo vôùi Phaïm chí: Neáu coù Sa-moân, Baø-la-moân... rôøi boû aùc kieán maø khoâng giöõ laáy, thì neân bieát raèng loaïi naøy trong ít laïi ít hôn." Hoûi: Loaïi naøy theá naøo laø trong ít laïi ít hôn? Ñaùp: Höõu tình ôû theá gian, taùnh ngu si chaäm chaïp thì nhö ñaát treân maët ñaát, taùnh thoâng minh trí tueä thì nhö ñaát treân moùng tay; trong taùnh thoâng minh trí tueä, taø kieán nhieàu maø Chaùnh kieán thì ít, thí duï nhö tröôùc noùi, vì theá cho neân goïi laø trong ít laïi ít hôn. Hoûi: Nhö chöông Kieán Uaån noùi Ñoaïn kieán vaø Thöôøng kieán thì laàn löôït chuyeån ñoåi traùi ngöôïc nhau, vì sao trong naøy noùi coù moät loaïi ngöôøi khôûi leân caùch nhìn nhö vaäy, mình chaáp nhaän moät phaàn-khoâng chaáp nhaän moät phaàn, maø khoâng traùi ngöôïc nhau? Ñaùp: Trong naøy noùi moät Boå-ñaëc-giaø-la, neáu chaáp Saéc uaån laøm Thöôøng thì ñoù laø chaáp boán Uaån laøm Ñoaïn, neáu chaáp boán Uaån laøm Thöôøng thì ñoù laø chaáp Saéc uaån laøm Ñoaïn, cho neân hai caùch nhìn naøy khoâng phaûi laø traùi ngöôïc laãn nhau. Trong chöông Kieán Uaån noùi hai Boå- ñaëc-giaø-la, moät chaáp Saéc laø Thöôøng, moät chaáp saéc laø Ñoaïn, cho ñeán chaáp Thöùc cuõng coù hai loaïi, cho neân hai caùch nhìn aáy laàn löôït chuyeån ñoåi traùi ngöôïc nhau. Kinh aáy laïi noùi: "Luùc Ñöùc Theá Toân noùi veà phaùp cuûa caùc loaïi kieán naøy, Phaïm chí Tröôøng Traûo xa lìa traàn caáu, ôû trong caùc phaùp phaùt sinh nhaõn Phaùp nhaõn thanh tònh, luùc aáy Xaù-lôïi-töû thoï giôùi cuï tuùc ñaõ traûi qua nöûa thaùng, thuaän theo quaùn xeùt phaùp naøy ñaït ñöôïc A-la-haùn." Hoûi: Luùc aáy Xaù-lôïi-töû thuaän theo quaùn xeùt phaùp naøo? Ñaùp: Toân giaû Theá Höõu ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: "Toân giaû Xaù-lôïi-

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 99 860 töû lieàn thuaän theo quaùn xeùt veà phaùp cuûa caùc loaïi kieán maø Ñöùc Theá Toân

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 99 861

noùi cho Phaïm chí kia, thaønh töïu quaû vò A-la-haùn." Laïi coù ngöôøi noùi: Toâng giaû Xaù-lôïi-töû lieàn thuaän theo quaùn xeùt veà phaùp maø Phaïm chí ñaõ quaùn

veà ñaïo ñaït ñöôïc quaû Döï löu, thaønh töïu quaû vò A-la-haùn. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Toân giaû Xaù-lôïi-töû lieàn thuaän theo quaùn xeùt veà phaùp maø Phaïm chí coù naêng löïc chöùng Hoïc ñaït ñöôïc quaû Döï löu, thaønh baäc A-la-haùn. Ñaïi ñöùc noùi raèng: Luùc aáy Xaù-lôïi-töû thuaän theo quaùn xeùt veà phaùp duyeân khôûi coù taùnh sai bieät cuûa möôøi hai chi, thaønh töïu quaû vò A-la-haùn. Ñoù goïi laø phaùp maø Xaù-lôïi-töû ñaõ thuaän theo quaùn xeùt. Daáy khôûi caùc kieán naøy, coù A-la-haùn bò Thieân ma laøm cho hoãn loaïn maø lôõ chaûy ra baát tònh. Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì muoán phaân bieät sau khi Ñöùc Phaät Nieát-baøn, giaû danh Tyø- kheo maø khôûi leân aùc kieán, giuùp cho ngöôøi coù trí nhaän bieát maø keàm cheá, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Daáy khôûi caùc kieán naøy, coù A-la-haùn bò Thieân ma laøm cho hoãn loaïn maø lôõ chaûy ra baát tònh. Loaïi naøy ñoái vôùi naêm kieán thì thuoäc veà kieán naøo, thaáy roõ Ñeá naøo maø ñoaïn boûo ñöôïc kieán naøy? Ñaùp: Khoâng phaûi laø nhaân maø chaáp laøm nhaân thì thuoäc veà Giôùi caám thuû, do kieán Khoå maø ñoaïn. Trong naøy, khoâng phaûi laø nhaân maø chaáp laøm nhaân, nghóa laø baát tònh kia töø phieàn naõo sinh ra, maø noùi laø bò Thieân ma laøm cho hoãn loaïn maø chaûy ra, voán laø laáy Giôùi caám thuû ñeå laøm töï taùnh. Do kieán Khoå maø ñoaïn laø hieån baøy veà phaùp ñoái trò cuûa noù, luùc Khoå trí phaùt sinh coùo naêng löïc ñoaïn boû aùc kieán ñieân ñaûo, phaân bieät khoâng thaät, suy xeùt tìm toøi khoâng thaät nhö vaäy, laøm cho vónh vieãn dieät maát, cho neân noùi laø do kieán khoå maø ñoaïn, noùi roäng ra nhö tröôùc. Hoûi: Daáy khôûi caùc kieán naøy, coù A-la-haùn ñoái vôùi söï giaûi thoaùt cuûa mình, haõy coøn coù choã khoâng hieåu bieát gì. Loaïi naøy ñoái vôùi naêm kieán thì thuoäc veà kieán naøo, thaáy roõ ñeá naøo maø ñoaïn boû ñöôïc kieán naøy? Ñaùp: Baøi baùng Trí-Kieán voâ laäu cuûa A-la-haùn thì thuoäc veà taø kieán, do kieán ñaïo maø ñoaïn. Trong naøy, baøi baùng Trí-Kieán voâ laäu cuûa A-la- haùn, nghóa laø A-la-haùn ñoái vôùi söï giaûi thoaùt cuûa mình, nhôø vaøo Trí-Kieán voâ laäu ñaõ laøi boû khoâng hieåu bieát gì, maø noùi laø haõy coøn coù choã khoâng hieåu bieát gì, laø baùc boû khoâng coù Trí-Kieán voâ laäu aáy, cho neân laáy Taø kieán ñeå laøm töï taùnh. Do kieán Ñaïo maø ñoaïn laø hieån baøy veà phaùp ñoái trò cuûa noù, luùc ñaïo trí phaùt sinh coù naêng löïc ñoaïn boû aùc kieán ñieân ñaûo… nhö vaäy, cho ñeán noùi roäng ra nhö tröôùc neân bieát.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 99 862

Hoûi: Daáy khôûi caùc kieán naøy coù A-la-haùn ñoái vôùi söï giaûi thoaùt cuûa mình, haõy coøn coù choã nghi hoaëc. Loaïi naøy ñoái vôùi naêm kieán thì thuoäc veà kieán naøo, thaáy roõ ñeá naøo maø ñoaïn boû ñöôïc kieán naøy? Ñaùp: Baøi baùng A-la-haùn vöôït qua nghi hoaëc thì thuoäc veà Taø kieán, do kieán ñaïo maø ñoaïn. Trong naøy, baøi baùng A-la-haùn vöôït qua nghi hoaëc, nghóa laø A-la-haùn ñoái vôùi söï giaûi thoaùt cuûa mình, nhôø vaøo ñaïo voâ laäu ñaõ ñoaïn döùt nghi hoaëc, maø noùi laø haõy coøn coù choã nghi hoaëc, laø baùc boû khoâng coù ñaïo aáy, cho neân laáy taø kieán ñeå laøm töï taùnh. Do kieán ñaïo maø ñoaïn laø hieån baøy veà phaùp ñoái trò cuûa noù, luùc ñaïo trí phaùt sinh coù naêng löïc ñoaïn boû aùc kieán ñieân ñaûo… nhö vaäy, cho ñeán noùi roäng ra nhö tröôùc neân bieát. Hoûi: Daáy khôûi

caùc Kieán naøy, coù A-la-haùn chæ nhôø vaøo ngöôøi khaùc maø ñöôïc ñoä thoaùt. Loaïi naøy ñoái vôùi naêm kieán thì thuoäc veà Kieán naøo, thaáy roõ Ñeá naøo maø ñoaïn boû ñöôïc kieán naøy? Ñaùp: Baøi baùng A-la-haùn khoâng coù chöôùng ngaïi-khoâng coù rôøi boû, hieän löôïng Tueä nhaõn-Thaân chöùng töï taïi thì thuoäc veà Taø kieán, do kieán ñaïo maø ñoaïn. Trong naøy, baøi baùng A-la-haùn khoâng coù chöôùng ngaïi- khoâng coù rôøi boû, hieän löôïng tueä nhaõn-thaân chöùng töï taïi, nghóa laø A-la- haùn thaät söï töï mình chöùng ñöôïc khoâng coù chöôùng ngaïi-khoâng coù rôøi boû, hieän löôïng Tueä nhaõn-Thaân chöùng töï taïi, khoâng phaûi laø chæ nhôø vaøo ngöôøi khaùc maø ñöôïc ñoä thoaùt, nhöng noùi laø chæ nhôø vaøo ngöôøi khaùc cho neân ñöôïc ñoä thoaùt, laø baøi baùng Thaùnh ñaïo, cho neân laáy Taø kieán ñeå laøm töï taùnh. Do kieán ñaïo maø ñoaïn laø hieån baøy veà phaùp ñoái trò cuûa noù, luùc ñaïo trí phaùt sinh coù naêng löïc ñoaïn boû aùc kieán ñieân ñaûo… nhö vaäy, cho ñeán noùi roäng ra nhö tröôùc neân bieát. Hoûi: Daáy khôûi caùc Kieán naøy, Ñaïo vaø Ñaïo chi, hoaëc laø do ngoân töø maø goïi. Loaïi naøy ñoái vôùi naêm kieán thì thuoäc veà Kieán naøo, thaáy roõ ñeá naøo maø ñoaïn boû ñöôïc kieán naøy? Ñaùp: Khoâng phaûi laø nhaân maø chaáp laøm nhaân thì thuoäc veà Giôùi caám thuû, do kieán khoå maø ñoaïn. Trong naøy, khoâng phaûi laø nhaân maø chaáp laøm nhaân, nghóa laø caùc Thaùnh ñaïo caàn phaûi tu môùi ñaït ñöôïc, maø noùi laø do ngoân töø coù theå goïi laøm cho phaùt khôûi, cho neân laáy Giôùi caám thuû ñeå laøm töï taùnh. Do kieán khoå maø ñoaïn laø hieån baøy veà phaùp ñoái trò cuûa noù, luùc khoå trí phaùt sinh coù naêng löïc ñoaïn boû aùc kieán ñieân ñaûo… nhö vaäy, cho ñeán noùi roäng ra nhö tröôùc neân bieát. Loaïi naøy ñoái vôùi quaû cuûa khoå chaáp laøm nhaân cuûa ñaïo, cho neân luùc thaáy khoå thì vónh vieãn ñoaïn boû kieán naøy. Ñaõ noùi veà töï taùnh cuûa naêm loaïi aùc kieán vaø phaùp ñoái trò cuûa noù.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 99 863

Ñaúng khôûi laø theá naøo? Ñoù laø nhaân duyeân cuûa Ñaïi Thieân, laø Ñaúng khôûi noùi ñeán ôû ñaây. Xöa ôû nöôùc Maït-thoå-la coù moät ngöôøi chuû buoân tuoåi treû cöôùi vôï sinh ra moät beù trai, dieän maïo ñoan chaùnh, ñaët cho teân goïi Ñaïi Thieân. Thôøi gian chöa bao laâu, ngöôøi chuû buoân mang vaät baùu ñi xa ñeán nöôùc khaùc, laàn löôït voøng quanh buoân baùn qua moät thôøi gian daøi khoâng trôû veà. Ngöôøi con trai tröôûng thaønh nhieãm ueá (quan heä tình duïc) vôùi meï, sau ñoù nghe cha trôû veà thì loøng daï ñaõ lo sôï, cuøng vôùi meï baøy möu keá lieàn gieát cheát cha mình. Keû aáy ñaõ taïo ra moät nghieäp voâ giaùn roài. Söï vieäc daàn daàn loä ra roõ raøng, lieàn daãn meï mình laàn löôït voøng quanh tìm nôi chaïy troán, aån naùu trong thaønh Ba-tra-leâ. Sau moät thôøi gian, keû aáy laïi gaëp Tyø-kheo A-la-haùn ñaõ cuùng döôøng ôû nöôùc mình, laïi sôï raèng söï vieäc baïi loä, lieàn tìm caùch gieát cheát Tyø-kheo aáy. Ñaõ taïo ra nghieäp voâ giaùn thöù hai roài, taâm caøng öu saàu buoàn thaûm. Sau ñoù laïi thaáy meï mình quan heä laïi vôùi ngöôøi khaùc, lieàn giaän döõ noùi raèng: Toâi vì ñieàu naøy maø taïo ra hai toäi naëng, löu laïc ñeán nöôùc khaùc leânh ñeânh maõi khoâng yeân, nay baø coøn boû toâi maø yeâu thích ngöôøi khaùc, xaáu xa nhö vaäy thì ai coù theå chòu ñöïng noåi!

Theá laø tìm caùch trôû laïi gieát cheát meï mình. Keû aáy taïo ra nghieäp voâ giaùn thöù ba roài, nhôø vaøo söùc maïnh cuûa caên thieän khoâng ñoaïn maát aáy, cho neân öu saàu hoái haän heát söùc, queân aên boû nguû traèn troïc khoâng yeân, töï mình suy nghó toäi naëng nhôø vaøo ñaâu maø dieät tröø heát? Keû aáy sau ñoù nghe ñoàn Sa-moân Thích töû coù phaùp dieät toäi, lieàn ñi ñeán nôi Taêng giaø-lam Keâ Vieân, ôû beân ngoaøi coång giaø lam gaëp moät Tyø-kheo chaàm chaäm böôùc kinh haønh, tuïng baøi keä raèng: Neáu ngöôøi ñaõ taïo ra toäi naëng, tu taäp phaùp thieän ñeå dieät tröø, Ngöôøi aáy coù theå chieáu theá gian, nhö vaàng traêng ra khoûi maây che. Luùc aáy keû taïo toäi nghe roài vui möøng nhaûy leân sung söôùng, bieát laø quay veà vôùi giaùo phaùp cuûa Phaät thì nhaát ñònh coù naêng löïc dieät heát toäi loãi. Vì vaäy laäp töùc ñi ñeán truù xöù cuûa moät Tyø-kheo, tha thieát coá söùc caàu xin ñoä cho xuaát gia. Luùc aáy Tyø-kheo thaáy ñaõ coá söùc caàu xin, lieàn ñoä cho xuaát gia chöù khoâng tra hoûi kyõ caøng, laïi ñaët teân laø Ñaïi Thieân maø giaûng daïy khuyeân nhaéc. Ñaïi Thieân thoâng minh trí tueä, xuaát gia khoâng bao laâu thì coù theå tuïng trì vaên nghóa trong ba Taïng, ngoân töø roõ raøng kheùo leùo, deã daøng coù theå caûm hoùa daãn daét, caû thaønh Ba-tra-leâ khoâng coù ai khoâng quy kính ngöôõng moä. Nhaø vua nghe tieáng, môøi goïi thöôøng xuyeân vaøo trong cung, cuùng döôøng cung kính maø thænh caàu noùi phaùp. Sau ñoù ñaõ rôøi khoûi cung vua, eà trong chuøa Taêng, vì tö duy khoâng chính ñaùng cho neân moäng thaáy chaûy ra baát tònh. Nhöng vò aáy tröôùc ñaây xöng laø A-la-haùn, maø khieán

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 99 864

ñeä töû giaët y phuïc ñaõ vaáy baån, ñeä töû thöa raèng: A-la-haùn thì caùc laäu ñaõ heát, nay taïi sao Thaày vaãn coøn coù chuyeän naøy? Ñaïi Thieân baûo raèng: Bò Thieân ma laøm cho nhieãu loaïn, oâng khoâng neân caûm thaáy quaùi laï. Nhöng maø sai laàm chaûy ra (laäu thaát), toùm löôïc coù hai loaïi: 1. Phieàn naõo. 2. Baát tònh. Sai laàm phaùt ra phieàn naõo thì sao nhö vaäy? Bôûi vì A-la-haùn tuy khoâng coøn phieàn naõo, maø leõ naøo khoâng coù nhöõng söï vieäc nhö ñaïi tieän- tieåu tieän-nhoå muõi-khaùc ñaøm... hay sao? Nhöng caùc Thieân ma thöôøng xuyeân ñoái vôùi Phaät phaùp maø sinh ra ghen gheùt, thaáy ngöôøi tu phaùp thieän thì ñeán phaù hoaïi, cho duø A-la-haùn cuõng bò chuùng nhieãu loaïn, cho neân Ta sai laàm chaûy ra laø do Thieân ma ñaõ laøm, nay oâng khoâng caàn phaûi coù söï nghi ngôø caûm thaáy quaùi laï. Ñoù goïi laø Ñaúng khôûi thuoäc aùc kieán thöù nhaát. Vaû laïi, Ñaïi thieân kia muoán laøm cho ñeä töû hoan hyû gaàn guõi, coá yù tìm caùch laàn löôït thoï kyù rieâng bieät veà boán quaû Sa-moân. Luùc aáy ñeä töû cuûa oâng ta cuùi ñaàu laïy thöa raèng: Baäc A-la-haùn caàn phaûi coù trí chöùng ñaéc, taïi sao chuùng coøn ñeàu khoâng töï mình bieát mình. Vò aáy lieàn baûo raèng: Caùc A-la-haùn cuõng coù choã khoâng hieåu bieát gì, nay caùc oâng khoâng neân khoâng tin vaøo chính mình, nghóa laø caùc söï khoâng hieåu bieát gì toùm löôïc coù hai loaïi: 1. Nhieãm oâ, baäc A-la-haùn ñaõ khoâng coù. 2. Khoâng nhieãm oâ, baäc A-la-haùn haõy coøn coù. Vì vaäy haïng caùc oâng khoâng theå naøo töï mình bieát ñöôïc. Ñoù goïi laø Ñaúng khôûi thuoäc aùc kieán thöù hai. Luùc aáy ñeä töû laïi thöa vôùi oâng ta raèng: Töøng nghe Thaùnh giaû ñaõ vöôït qua nghi hoaëc, atò sao chuùng con ôû trong Ñeá chaân thaät

haõy coøn oâm loøng nghi hoaëc? Vò aáy laïi baûo raèng: Caùc A-la-haùn cuõng coù choã nghi hoaëc, nghi coù hai loaïi: 1. Nghi thuoäc taùnh tuøy mieân, A-la-haùn ñaõ ñoaïn tröø. 2. Nghi veà xöù-phi xöù, A-la-haùn chöa ñoaïn tröø. Ñoäc giaùc ñoái vôùi loaïi naøy maø haõy coøn thaønh töïu, huoáng laø Thanh vaên caùc oâng maø töï xem thöôøng coù theå khoâng coù nghi hoaëc ñoái vôùi caùc Ñeá chaân thaät hay sao? Ñoù goïi laø Ñaúng khôûi thuoäc aùc kieán thöù ba. Sau ñoù ñeä töû cuûa oâng ta môû caùc kinh ra ñoïc, noùi A-la-haùn coù Tueä nhaõn baäc Thaùnh, ñoái vôùi söï giaûi thoaùt cuûa mình coù naêng löïc töï mình chöùng bieát, vì vaäy thöa vôùi Thaày raèng: Chuùng con neáu laø A-la-haùn thì phaûi töï mình chöùng bieát, taïi sao chæ nhôø vaøo Thaày laøm cho tieán vaøo chöù

khoâng coù trí hieän haønh coù naêng löïc töï mình chöùng bieát? Vò aáy lieàn traû lôøi raèng: Coù A-la-haùn chæ nhôø vaøo ngöôøi khaùc maø tieán vaøo chöù khoâng coù naêng löïc töï mình bieát ñöôïc, nhö Xaù-lôïi-töû trí teäu baäc nhaát, Ñaïi Muïc-kieàn-lieân thaàn thoâng baäc nhaát, neáu Ñöùc Phaät chöa thoï kyù thì caùc vò aáy khoâng töï mình bieát ñöôïc, huoáng laø nhôø vaøo ngöôøi khaùc ñeå tieán vaøo maø coù theå töï mình bieát roõ hay sao? Vì vaäy caùc oâng khoâng caàn vaën hoûi ñeán cuøng ñoái vôùi ñieàu naøy. Ñoù goïi laø Ñaúng khôûi thuoäc aùc kieán thöù tö. Nhöng Ñaïi Thieân kia tuy taïo ra nhieàu ñieàu aùc, maø aùcc caên thieän khoâng ñoaïn dieät, cho neân sau ñoù vaøo giöõa ñeâm töï mình suy nghó veà toäi naëng, seõ nhaän chòu caùc noãi khoå ñau döõ doäi ôû nôi naøo, lo buoàn sôï haõi böùc baùch laøm cho nhieàu laàn noùi to leân: Ñau khoå thay! Ñeä töû ôû gaàn beân caïnh nghe maø kinh haõi caûm thaáy quaùi laï, saùng sôùm thaêm vieáng hoûi han, sinh hoaït thöôøng ngaøy yeân oån hay khoâng? Ñaïi Thieân traû lôøi raèng: Ta raát an laïc. Ñeä töû lieàn thöa: Neáu nhö vaäy thì ñeâm qua taïi sao noùi to laø ñau khoå thay? Vò aáy lieàn baûo raèng: Ta goïi Thaùnh ñaïo, oâng khoâng caàn phaûi laáy laøm quaùi laï, nghóa laø caùc Thaùnh ñaïo neáu khoâng chí thaønh goïi ñau khoå thì noùi maïng chung seõ khoâng hieän khôûi, cho neân ñeâm qua Ta nhieàu laàn noùi to laø ñau khoå thay! Ñoù goïi laø Ñaúng khôûi thuoäc aùc kieán thöù naêm. Ñaïi Thieân veà sau taäp hôïp naêm söï veà aùc kieán ñaõ noùi tröôùc ñaây, maø laøm baøi tuïng noùi: Coøn söï daïy doã khoâng bieát gì, do döï tieán vaøo nhôø ngöôøi khaùc, ñaïo nhôø vaøo thanh maø phaùt khôûi, ñoù goïi laø Phaät daïy chaân thaät. Veà sau, trong chuøa Keâ Vieân, nhieàu Tyø-kheo Thöôïng toïa daàn daàn ñeàu qua ñôøi, vaøo ñeâm cuûa ngaøy möôøi laêm luùc boá taùt, thöù töï laø Ñaïi Thieân böôùc leân choã ngoài thuyeát giôùi, vò aáy lieàn töï tuïng baøi keä cuûa mình laøm ra. Luùc baáy giôø ngöôøi Höõu hoïc-Voâ hoïc-Ña vaên-Trì giôùi-tu Tónh löï trong chuùng, nghe baøi keä ñaõ noùi aáy, khoâng coù ai khoâng kinh haõi chæ trích: Quaùi gôû thay, ngöôøi ngu si leõ naøo noùi ra nhö vaäy, ñieàu naøy ôû trong ba Taïng chöa töøng nghe ñeán! Taát caû laäp töùc so saùnh söûa laïi baøi tuïng aáy raèng: Coøn söï daïy doã chöa bieát gì, do döï tieán vaøo nhôø ngöôøi khaùc, Ñaïo nhôø vaøo thanh maø phaùt khôûi, oâng noùi traùi vôùi lôøi Phaät daïy. Theá laø suoát ñeâm tranh caõi khoâng döùt, cho ñeán saùng baûnh thì boä phaùi caøng trôû thaønh maïnh meõ, daân chuùng trong thaønh cho ñeán quan laïi,

laàn löôït cuøng nhau ñeán giaûi hoøa nhöng ñeàu khoâng theå naøo chaám döït ñöôïc. Nhaø vua nghe tin töï mình rôøi khoûi cung ñi ñeán chuøa Taêng, theá laø hai boä phaùi ñeàu chaáp vaøo baøi tuïng cuûa mình. Luùc aáy naøh vua nghe roài cuõng töï mình sinh loøng nghi ngôø, lieàn thöa vôùi Ñaïi Thieân: Ai sai-ai ñuùng, baây giôø chuùng toâi neân döïa vaøo boä phaùi naøo? Ñaïi Thieân thöa vôùi

nhaø vua: Trong Giôùi kinh noùi neáu muoán daäp taét tranh caõi thì döïa vaøo lôøi noùi cuûa nhieàu ngöôøi. Nhaø vua lieàn leänh cho Taêng cuûa hai boä phaùi cö truù taùch bieät, trong boä phaùi Thaùnh hieàn thì ngöôøi lôùn tuoåi tuy nhieàu maø Taêng soá ít, trong ñoù boä phaùi Ñaïi Thieân thì ngöôøi lôùn tuoåi tuy ít maø Taêng soá nhieàu. Nhaø vua lieàn thuaän theo soá nhieàu maø döïa vaøo chuùng cuûa Ñaïi Thieân, quôû traùch cheá phuïc boä chuùng coøn laïi, söï vieäc keát thuùc nhaø vua trôû veà cung. Luùc baáy giôø söï tranh caõi trong chuøa keâ Vieân haõy coøn chöa döùt, sau ñoù tuøy theo caùch nhìn khaùc nhau lieàn phaân laøm hai Boä: 1. Thöôïng toïa boä. 2. Ñaïi chuùng boä. Luùc aáy caùc vò Hieàn Thaùnh bieát chuùng sai traùi, lieàn rôøi chuøa Keâ Vieân muoán ñi ñeán nôi khaùc. Caùc quan nghe tin ñoàn lieàn nhanh choùng thöa vôùi nhaø vua, nhaø vua nghe noùi ñaõ noåi giaän laäp töùc truyeàn leänh caùc quan raèng: Neân daãn taát caû ñeán beân bôø soâng Haèng, duøng thuyeàn raùch chôû ra giöõa doøng cho chìm xuoáng, thì nghieäm ñuùng phaùi naøy laø Thaùnh hay laø phaøm! Caùc quan vaâng leänh nhaø vua ban ra, lieàn daãn ñi nghieäm xeùt thöû xem. Luùc aáy caùc vò Hieàn Thaùnh ñeàu khôûi leân thaàn thoâng, gioáng nhö chim Nhaïn chuùa giöông caùnh maø bay löôïn giöõa hö khoâng, laïi duøng thaàn löïc huùt laáy nhöõng ngöôøi chöa ñaït ñöôïc thaàn thoâng ñang ôû trong thuyeàn cuøng rôøi chuøa Keâ Vieân, hieän baøy caùc loaïi thaàn thoâng bieán hoùa, laø ra caùc loaïi hình töôùng, sau ñoù cöôõi hö khoâng theo höôùng Taây Baéc maø ñi. Nhaø vua nghe thaáy roài sinh loøng hoå theïn hoái haän voâ cuøng, buoàn phieàn baát tænh ngaõ khuïy xuoáng ñaát, laáy nöôùc vaåy vaøo môùi tænh laïi, laäp töùc sai ngöôøi ñi tìm nôi caùc vò aáy ñeán. Ngöôøi ñi tìm trôû veà cho bieát laø ôû nöôùc Ca-thaáp-di-la. Nhaø vua laïi coá söùc thænh caàu trôû veà nhöng caùc vò Taêng ñeàu töø choái lôøi thænh caàu. Nhaø vua lieàn xaû boû toaøn boä daát nöôùc Ca-thaáp-di-la, taïo laäp chuøa Taêng saép xeáp yeân oån cho chuùng Hieàn Thaùnh, heã nôi naøo tröôùc ñaây ñaõ bieán hoùa laøm ra caùc loaïi hình töôùng, thì duøng daáu hieäu ñeà teân laø chuøa taêng, nghóa laø soá löôïng coù naêm traêm choã nhö chuøa Keâ Vieân... Laïi sai ngöôøi ñi söù mang nhieàu chaâu baùu, lo lieäu moïi thöù ñoà vaät maø cuùng döôøng ñaày ñuû. Vì vaäy töø luùc aáy ñeán nay, ôû nöôùc naøy coù nhieàu caùc chuùng Hieàn Thaùnh duy trì giöõ gìn Phaät phaùp. Töông truyeàn töø luùc laøm ra cho ñeán baây giôø haõy coøn raát nhieàu. Vua Ba-tra-leâ ñaõ maát ñi chuùng Hieàn Thaùnh aáy, töï mình theo cuùng döôøng Taêng ôû chuøa Keâ Vieân. Veà sau ñaïi Thieân nhaân dòp ñi qua thoân laøng, coù ngöôøi xem töôùng gaëp ñöôïc, luùc aáy troäm nhìn roài ngöôøi aáy noùi: Nay Thích töû naøy sau baûy ngaøy nöõa chaéc chaén laø maïng chung. Ñeä töû nghe tin

öu saàu sôï haõi maø thöa trình cho bieát, vò aáy lieàn traû lôøi raèng: Ta ñaõ bieát töø laâu. Veà ñeán chuøa Keâ Vieân sai caùc ñeä töû phaân taùn ñi khaép nôi noùi cho nhaø vua vaø caùc quan chöùc- Tröôûng giaû-Cö só trong thaønh Ba-tra-leâ bieát, sau baûy ngaøy nöõa Ta seõ Nieát-baøn. Nhaø bua vaø taát caû moïi ngöôøi nghe tin thaûy ñeàu than tieác ñau buoàn. Ñeán ngaøy thöù baûy thì vò aáy maïng chung, vua vaø caùc quan cuøng taát caû daân chuùng trong thaønh ñau xoùt nhôù thöông, cuøng lo lieäu cuûi thôm, vaø caùc vaät duïng nhö daàu bô-hoa höông ... taäp trung vaøo moät nôi maø hoûa taùng thi haøi. Luùc caàm löûa ñeán ñoát thì heã ñeán nôi laø taét, tìm ñuû moïi caùch nhöng cuoái cuøng khoâng theå naøo ñoát ñöôïc. Coù thaày xem töôùng noùi vôùi moïi ngöôøi raèng: Vò aáy khoâng caàn nhöõng ñoà duøng hoûa taùng thuø thaéng naøy ñaâu, neân laáy phaân choù maø raéc vaøo cho dô baån. Theá la laøm theo lôøi noùi aáy, chaâm löûa vaøo laäp töùc böøng chaùy leân, trong choác laùt ñoát chaùy thi haøi, phuùt choác thaønh tro buïi, gioù maïnh baát ngôø thoåi ñeán laøm cho bay taûn ra khoâng soùt laïi gì. Bôûi vì ñoù laø Ñaúng khôûi cuûa aùc kieán tröôùc kia, cho neân nhöõng ngöôøi coù trí caàn phaûi maø traùnh aùc kieán!

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.